

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Alešem Smetankou ve věci

žalobkyně:

T. H. L. V.

bytem X

zastoupená Mgr. Janem Klikem, Ph.D., advokátem

sídlem Karlovarská 87/130, 323 00 Plzeň

proti

žalované:

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců

sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

za účasti osoby

zúčastněné na řízení: **P. Č.**

bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 1. 2026, č. j. MV-195719-4/SO-2025,

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 29. 10. 2025, č. j. OAM-12129-17/PP-2025 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), podle § 87e odst. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zamítlo žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky (dále jen „*žádost*“), neboť žalobkyně nepředložila náležitost uvedenou v § 87b odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Odvolání žalobkyně proti prvoinstančnímu rozhodnutí žalovaná zamítla podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, shora specifikovaným napadeným rozhodnutím. Proti napadenému rozhodnutí brojí žalobkyně žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*“), s níž spojila návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.
2. Žalobkyně návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnila tak, že výkon napadeného rozhodnutí by pro ni znamenal nenahraditelnou újmu. Ztrátou oprávnění k pobytu by byla nucena opustit ČR a čelit vysokým nákladům na cestu do Vietnamu, ačkoli ve Vietnamu nemá žádné zázemí, sociální jistoty ani možnost dlouhodobého ubytování. Návrat do Vietnamu i případný opětovný příjezd do ČR by představoval značné finanční, časové a praktické překážky. Žalobkyně v ČR řádně pracuje, vede bezúhonný život a již téměř dva roky žije se svým druhem, s nímž plánuje uzavřít manželství [tím je pan P. Č., tj. osoba zúčastněná na řízení – pozn. soudu]. Odloučení by pro oba znamenalo významnou psychickou a osobní újmu. Žalobkyně dále argumentovala, že podle ustálené judikatury je nezbytné umožnit jí v řízení osobně vystupovat a chránit její právo na spravedlivý proces. Přiznání odkladného účinku podle ní nezasahuje do práv třetích osob ani do veřejného

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zájmu, zatímco jeho nepřiznání by pro ni znamenalo nepřiměřenou újmu. Z těchto důvodů žalobkyně navrhuje, aby soud žalobě odkladný účinek přiznal.

3. Žalovaná ve svém vyjádření k návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku uvedla, že nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku, protože jde o mimořádné opatření prolamující účinky pravomocného rozhodnutí. Poukázala na to, že řízení o přechodném pobytu bylo pravomocně ukončeno a žalobkyně neprokázala existenci závažné a reálné nenahraditelné újmy. Podle žalované žalobkyně v současné době pobývá a pracuje v ČR nelegálně, nemá zde hlubší rodinné vazby ani majetek a její tvrzení o materiální a sociální situaci nejsou doložena. Žalovaná odkázala na judikaturu NSS, podle níž musí být hrozící újma konkrétně individualizována, což podle žalované žalobkyně nesplnila. Závěrem žalovaná uvedla, že přiznání odkladného účinku by bylo v rozporu s podmínkami § 73 odst. 2 s. ř. s., a proto navrhla, aby odkladný účinek žalobě přiznán nebyl.
4. Podáním ze dne 18. 2. 2026 pan P. Č. k výzvě soudu včas sdělil, že uplatňuje práva osoby zúčastněné na řízení. Dotčení svých práv napadeným rozhodnutím spatřuje v tom, že žalobkyně je jeho družkou a žijí spolu delší dobu (dva roky) v rodinné domácnosti, vzájemně se podporují a společně uspokojují své životní potřeby. Naplnění napadeného rozhodnutí by pro ně znamenalo rozdělení a odloučení, což by přineslo zásadní změnu jejich života a s tím spojenou psychickou újmu, neboť jsou na sebe velmi silně citově vázáni a chtějí v nejbližší době uzavřít manželství. Potvrdil, že tvrzení žalobkyně v návrhu na přiznání odkladného účinku jsou v souladu se skutečností.
5. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*
6. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že *přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.*
7. Soud konstatuje, že smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem. Soud jeho přiznáním ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu, a proto je třeba tento institut užívat velmi zdrženlivě (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 Afs 261/2018-28).
8. Zákon v § 73 odst. 2 s. ř. s. stanovuje dvě hmotněprávní podmínky přiznání odkladného účinku žalobě, a sice (i) že právní následky napadeného rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (ii) že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
9. Ve vztahu k první podmínce v obecné rovině platí, že je na žalobci (resp. žalobkyni), aby ve svém návrhu na přiznání odkladného účinku specifikoval, v čem má jemu hrozící újma spočívat, a aby tvrzené skutečnosti náležitě doložil, příp. alespoň věrohodně osvědčil. Jen tak může soud posoudit, zda neprodleným výkonem nebo jinými právními následky správního rozhodnutí může žalobci (resp. žalobkyni) skutečně vzniknout nepoměrně větší

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

újma, resp. újma těžko nahraditelná či kompenzovatelná (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78). Relevantní je pouze újma, která je v příčinné souvislosti s právními účinky napadeného rozhodnutí. Na druhou stranu tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám (tj. otázka naplnění druhé podmínky), je úkolem žalovaného správního orgánu. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20). K závažnosti hrozící újmy pak v usnesení ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 As 17/2012-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„[d]ůvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.“*

10. V usnesení ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu vyložil, že § 73 odst. 2 s. ř. s. zavazuje soud v každém řešeném případě vzít v úvahu všechny pro věc významné okolnosti, neboť *„[z]ákonodárce záměrně koncipoval odkladný účinek jako normu, při jejíž aplikaci musí soud vždy zvážit všechny individuální okolnosti sporné věci.“* Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dodal, že *„[...] i zájem na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti nepochybně může být (dle okolností) důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nemělo by tomu tak být ovšem automaticky bez dalšího, ale obvykle jen ve spojení s dalšími důvody (např. týkajícími se rodinného či soukromého života stěžovatele), nebo v návaznosti na individuální okolnosti a specifika soudního řízení v dané věci. Všechny tyto individuální okolnosti by však měly jasně a konkrétně plynout ze stěžovatelem osvědčených tvrzení. Soud zde vždy poměřuje újmu, která brozí stěžovateli, a újmu, která přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, stejně jako možný rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem (...).“*
11. K citované judikatuře soud doplňuje, že byt byly uvedené závěry vysloveny Nejvyšším správním soudem v souvislosti s posouzením návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, dozajista se *mutatis mutandis* uplatní i pro případy posuzování návrhů na přiznání odkladného účinku žalobě.
12. Soud v nyní projednávané věci při posouzení otázky, zda přiznat odkladný účinek podané žalobě, vycházel z návrhu žalobkyně, z napadeného rozhodnutí, z vyjádření žalované k návrhu na přiznání odkladného účinku a z vyjádření osoby zúčastněné na řízení (druhá žalobkyně). Soud v době rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku ještě neměl od žalované k dispozici správní spis.
13. V rozsudku ze dne 27. 10. 2021, č. j. 8 Azs 303/2019-49, č. 4281/2022 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud dovodil, že stanovení lhůty k vycestování a udělení výjezdního příkazu v kombinaci se zákonným příkazem vycestovat ve stanovené lhůtě z území státu nepředstavují „nucené vycestování“. Výjezdní příkaz totiž opravňuje cizince přechodně pobývat na území České republiky po stanovenou dobu, přičemž tento pobyt má směřovat zejména k provedení neodkladných záležitostí a případnému následnému vycestování. Pokud ale cizinec ve stanovené době nevycestuje a zároveň si svůj pobytový režim neupraví

jinak, bude na území České republiky pobývat nelegálně (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2022, č. j. 7 Azs 269/2022-27, bod 26).

14. Soud konstatuje, že napadeným rozhodnutím, ve spojení s rozhodnutím prvoinstančním, byla žalobkyni stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území ČR. Po jejím uplynutí se stává pobyt žalobkyně na území ČR, pokud si jej nestihne upravit jinak, nelegálním.
15. Z uvedeného vyplývá, že k bezprostřednímu opuštění území ČR by žalobkyně sice mohla být donucena až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže automaticky vést k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze předpokládat, že cizinec má předejít případné nenahraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území ČR a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu v ČR na určitou dobu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100).
16. Žalobkyně přitom uvedla, že v ČR žije od roku 2018, že se s manželem žijícím v ČR po určité době rozvedla (po uzavření sňatku nabyla dojmu, že manžel pouze chtěl někoho, kdo se o něj bude starat, a nepočítal se založením rodiny s dětmi, ač to žalobkyni před uzavřením manželství sliboval) a že ve Vietnamu již nemá žádné zázemí ani vlastní nemovitost a návrat by pro ni představoval výrazné komplikace. Má tam sice své sourozence, ale ti mají své vlastní rodiny s dětmi a vnoučaty, proto by u nich mohla pobývat pouze na omezenou dobu. Ve Vietnamu neexistuje systém sociálního zabezpečení a náhled na osoby vracející se ze zahraničí je prezírávý. Žalobkyně rovněž uvedla, že v zemi původu dosáhla univerzitního vzdělání.
17. Není pak sporu o tom, že žalobkyně je v ČR bezúhonná a po většinu pobytu v ČR pracovala. Rovněž není sporu o tom, že se žalobkyně v roce 2025 rozvedla, v důsledku čehož žalobkyně pozbyla pobytový titul (žalobkyně disponovala povolením k pobytu za účelem soužití rodiny, kdy vazební osobou byl její dosavadní manžel).
18. Uvedené skutečnosti by samy o sobě k přiznání odkladného účinku nestačily, ovšem soud je posoudil ve vzájemné souvislosti s tvrzením žalobkyně o partnerském vztahu s jejím druhem – panem P. Č.. Stěžejní pro soud byla ta skutečnost, že pan P. Č. výslovně potvrdil tvrzení žalobkyně, tedy že více než dva roky žijí ve společné domácnosti. Dále doplnil, že vynucené opuštění území žalobkyní by pro ně oba znamenalo rozdělení a odloučení, což by byla zásadní změna jejich života a s tím spojená psychická újma, neboť jsou na sebe velmi silně citově vázáni a chtějí v nejbližší době uzavřít manželství.
19. Soud za stávajícího stavu soudního řízení a na základě jemu dostupných podkladů nemá důvod pro účely posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku sdělení pana P. Č. nevěřit.
20. Soud proto po zhodnocení všech skutečností ve vzájemné souvislosti dospěl k závěru, že újma hrozící žalobkyni je závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.
21. Z napadeného rozhodnutí nelze dovodit, že by přiznání odkladného účinku žalobě mohlo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. Žalobou napadené rozhodnutí se ve své podstatě dotýká pouze žalobkyně, případně jejího druha, s nímž sdílí společnou domácnost a jenž si setrvání žalobkyně přeje. Lze proto dojít k závěru, že by újma hrozící žalobkyni v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

22. Nic pak nenasvědčuje tomu, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem (žalobkyně tvrdila svou bezúhonnost), ani žalovaná takové skutečnosti netvrdila. Je tak splněna i druhá podmínka pro vyhovění návrhu žalobkyně.
23. S ohledem na uvedené skutečnosti soud uzavírá, že hrozící újma, jež by žalobkyni vznikla výkonem napadeného rozhodnutí, a to v oblasti jejího soukromého života, je ve zjevném nepoměru k případným následkům přiznání odkladného účinku. Proto soud dospěl k závěru, že jsou splněny zákonné podmínky podle § 73 odst. 2 s. ř. s., a žalobě přiznal odkladný účinek.
24. O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení o věci samé skončeno (§ 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).
25. Závěrem soud dodává, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Soud proto přiznáním odkladného účinku v žádném případě nepředjímá své meritorní posouzení žaloby, ve kterém se bude zabývat přezkoumáním zákonnosti napadeného rozhodnutí. V této fázi řízení se soud zabýval pouze otázkou naplnění podmínek na přiznání odkladného účinku žalobě podle § 73 odst. 2 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná [104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).

Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

Plzeň 25. února 2026

Mgr. Aleš Smetanka v.r.
samosoudce